

Asia: VN/31530/2023

Hallituksen esitysluonnos laiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelistä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Kysymykset

Ovatko palvelusetelilain pykälät 1-3 perusteluineen selkeät?

Vantaan kaupunki näkee hyvänä, että varhaiskasvatuksen palvelusetelistä säädetään oma laki. Lain tulkinta selkeytyy, kun terminologia vastaa varhaiskasvatuksessa käytettävää terminologiaa. Lain 3 § kohdan 5 omavastuuosuuden määritelmä on epäselvä ja tulkinnanvarainen. Pykälän ja sen perustelujen mukaan ei ole selvää, mitä tarkoitetaan lausumalla "ja jonka lisäksi palvelunkäyttäjältä ei saa periä muita varhaiskasvatusmaksuja". Perusteluissa todetaan, että omavastuuta ei pidä sekoittaa muiden palveluiden kuten taidekerhojen maksuihin, mutta näin kirjoitettuna, se aiheuttaa määritelmän tulkinnanvaikeuden.

Ovatko palvelusetelilain pykälät 4-5 perusteluineen selkeät?

§ 5:ssä säädetään palveluntuottajan hyväksymisen edellytyksistä. Kohdassa 3 säädetään vastuuvakuutuksesta, jossa suomenkielisessä esityksessä mainitaan "jonka vakuutusmäärän voidaan varhaiskasvatuksen laatu ja laajuus huomioon ottaen", kun taas ruotsinkielisessä esityksessä käytetään ilmaisua "med beaktande av serviceverksamhetens art och omfattning". Nämä ilmaisut voidaan tulkita eri tavoin kielestä riippuen.

Onko palvelusetelilain pykälä 6 perusteluineen selkeä?

Pykälän 1 momentin mukaan "kunnan on selvitettävä palvelunkäyttäjälle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta toiminnasta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu". Pykälän perusteluissa on kuitenkin todettu, että kunnilla ei välttämättä ole tarkkaa tietoa palveluntuottajien perimistä omavastuuosuuksista, mutta palvelunkäyttäjä tulisi ohjata ottamaan selvää niistä palveluntuottajilta itseltään sekä tutustumaan mahdollisiin palvelusetelisääntökirjoissa oleviin omavastuuosuuden määräytymisperusteisiin. Asiakkaan aseman turvaamiseksi on tärkeää, että asiakkaan omavastuuosuus tarkennetaan laissa. Vantaan kaupunki katsoo, että lakiluonnoksessa on epäselvää, miten palvelunkäyttäjän omavastuu määräytyy ja että olisi tärkeää, että laissa olisi selkeästi ilmaistu mitä varhaiskasvatuksen asiakasmaksu pitää sisällään palveluseteli-toiminnassa.

Ovatko palvelusetelilain pykälät 7-8 perusteluineen selkeät?

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajien hinnat ja siten myös perheiden maksettavaksi jäävien omavastuuosuuksien suuruudet voivat vaihdella huomattavasti, jollei palveluntuottajan kokonaishinnalle ole asetettu hintakattoa. Lain edellyttämä kohtuullisuuden arviointi on kunnille haasteellista. Kuten jo aikaisemmin on lausuttu, omavastuuosuus tulisi laissa määritellä tarkemmin.

Ovatko palvelusetelilain pykälät 9-12 perusteluineen selkeät?

Pykälien 9-12 osalta ei lausuttavaa.

Ovatko varhaiskasvatuslain ja asiakasmaksulain muutokset perusteluineen selkeät?

Muutokset ovat selkeitä.

Onko teillä täydennettävää esityksen vaikutusarvioihin?

Hallituksen esityksen kappaleessa 4.2.4 (Yhteiskunnalliset vaikutukset) mainitaan että, palveluseteli arvon suuruudella on ratkaiseva merkitys perheiden halukkuuteen käyttää palveluseteliä. Mikäli palveluntuottajan kokonaishinnalle ei ole mahdollista asettaa kattohintaa, ja asiakkaan maksettavaksi jäävä omavastuuosuus on suuri, ei laki tosiasiallisesti lisää perheiden valinnan mahdollisuuksia tulotasosta riippumatta.

Onko teillä täydennettävää esityksen nykytilan kuvaukseen tai muuhun tekstiin?

Ei täydennettävää.

Vihavainen Anni
0124610-9 - Kasvatuksen ja oppimisen toimiala